

Mundtlig beretning forår 2022

Kære repræsentanter.

Dette punkt, beretningen, er punktet på dagsordenen, hvor vi frit kan debattere alle foreningens anliggender på baggrund af de beretninger, som bestyrelsen og vore regionale formænd har udsendt forud for mødet, og på baggrund af det, vi fremlægger i dag. Hvis der ydermere er noget, som mangler at blive adresseret, så er det også her, man kan efterspørge information og rejse debat.

Men vigtigst af alt er, at vi har anledning til at drøfte bestyrelsens prioriterede målsætninger og bestyrelsens planer og aktiviteter for at opnå disse mål.

For mit vedkommende vil jeg på bestyrelsens vegne derfor koncentrere mig om dette i nærværende beretning. For detaljer om, hvad vi i øvrigt har "gang i", og hvad der er hændt siden sidste møde, vil jeg således henvise til den skriftlige beretning.

Mundtlig beretning forår 2022

Jeg kommer dog ikke uden om at konstatere, at vi er blevet ramt af en ny krise. Bedst som vi troede på en normaliseret dagligdag, efter at Corona var ved at være overstået, startede krigen i Ukraine.

Det vil IGEN kræve, at vi er ”omstillingsparate” i almen praksis, og det er vores menneskelige pligt. Men spørgsmålet er, om det nogensinde bliver rolig hverdag i almen praksis. Almen praksis skal lige som resten af sundhedsvæsenet have opbygget bufferkapacitet for at imødegå fremtidens udfordringer, og det peger allerede på en nødvendig justering af den såkaldte sundhedsreform, der skal uddannes langt flere almene medicinere.

Mundtlig beretning forår 2022

Den opmærksomme læser heraf vil nok se og genkende, at første halvdel af den skriftlige beretning er bygget op om de overordnede målsætninger for bestyrelsens arbejde, som blev besluttet af bestyrelsen i september sidste år, og som vi behandlede på sidste repræsentantskabsmødet i november. Efter mødet i november er det mundet ud i en lang række konkrete handleplaner og dermed prioriteringer for bestyrelsens arbejde.

Dette skal tages som et udtryk for, at bestyrelsen, efter et alt for langt og sejt træk med forhandling om den seneste aftale, og en meget lang covid-optaget periode, har besluttet sig for at være langt mere aktiv og proaktiv i vores virke, og en erkendelse af, at vi skal gå langt mere systematisk til værks frem mod aftale-25, hvis vi skal gøre os håb om at opnå nogle af de forbedringer, som medlemmerne har brug for.

Mundtlig beretning forår 2022

Og vi mener, at det er afgørende for vores handlekraft, at vi løbende drøfter dette med repræsentantskabet på en struktureret og velovervejet måde.

Det er mit håb, at dagens debat kommer til at afspejle denne ambition, både under nærværende beretningspunkt og under temadrøftelsen.

Det er vigtigt for mig at understrege, at bestyrelsens målsætninger og handleplaner er netop det, de giver sig ud for: De er bestyrelsens – og kun bestyrelsens.

Vi har ikke en intention om, at hele foreningen og samtlige medlemmer skal arbejde på samme tid, med samme intensitet og med de samme mål.

I en forening som PLO skal der være plads til regionale forskelle, således at man kan arbejde med de styrker, svagheder, muligheder og udfordringer, der findes lokalt.

Mundtlig beretning forår 2022

Og vores menige medlemmer skal ikke i hverdagen involveres i det arbejde, som vi andre har ladet os vælge til at varetage. De skal have fred og ro til at passe deres lægefaglige virke.

Som vi berettede sidst, har bestyrelsen erkendt, at forbedring af kollegernes trivsel er det vigtigste mål for bestyrelsens arbejde.

I den nuværende situation med 25% kronisk overbelastede kolleger tror vi ikke på, at ensidigt fokus på større økonomisk overskud vil komme medlemmerne til gavn.

Selvfølgelig skal enhver aftalefornyelse med det offentlige altid være så god som muligt, og vi skal også nok komme i mål med en økonomisk bedre aftale i 2025, men det må ikke være på bekostning af en stor gruppe kollegers trivsel. Trivslen er vigtig ikke bare for at holde på de kolleger, vi har, men også for at fremme rekrutteringen af nye læger (da vi ved, at trivsel er en høj prioritet hos nyuddannede almen medicinere på vej ud i praksis).

Mundtlig beretning forår 2022

Det har været øjenåbnende for forhandlingsudvalget at rejse rundt i regionerne på medlemsmøder og debattere den seneste aftale, idet vi måtte høre, at mange medlemmer så flere besværlige regler og forhindringer end muligheder i de nye ydelser til gavn for det kommunale samarbejde, hvor bestyrelsen ellers primært havde set forbedret honorering af det arbejde, som vi udfører i dagligdagen.

Vores videre arbejde med forbedret trivsel har rigtigt mange facetter, ja faktisk intet mindre end 28 konkrete handleplaner i bestyrelsen lige nu, hvilket vi naturligvis ikke har mulighed for at gennemgå i detaljer i dag, men det grupperer sig om følgende overordnede emner: Flere praktiserende læger, reform af aftalesystemet og bedre samarbejde i hele sundhedsvæsenet.

Mundtlig beretning forår 2022

Vi skal være mange flere praktiserende læger, så arbejdsmængden og patientantallet per læge falder. Dette er det politiske mål over alle andre politiske mål.

Med regeringens udspil for ganske nyligt er der slet ikke udsigt til at komme i denne retning. Det er, på trods af nogle sympatiske delelementer, alt for uambitiøst, men det er glædeligt, at den borgerlige opposition taler om 5.000 praktiserende læger, og for nyligt talte professor Jakob Kjellberg fra Vive om 5.500 eller 6.000 praktiserende læger. Jeg kan kun sige:

Vi fortsætter energisk forfølgelsen af dette overordnede mål på alle relevante måder i vores politiske interessevaretagelse

Der skal ske en betydelig forenkling og modernisering af aftalesystemet, så ydelser og honorering står mål med befolkningens sygdomsmønstre og kontaktformer, og kravene til samarbejde i et komplekst omgivende samfund og samtidig give faglig mening.

Mundtlig beretning forår 2022

Forenklingen skal gøre det nemmere for kollegerne at forvalte aftalen, så man ikke laver fejl eller udvikler uheldige ydelsesmønstre, der medfører negativ opmærksomhed og kontrol:

Kontrol, som desværre i flæng rammer helt korrekt afregnede ydelser og som stresser såvel den enkelte læge som hele branchen. Samtidig skal den gøre det nemmere for de læger, som faktisk yder stort arbejde, men snyder sig selv, fordi ydelsestabellen er blevet uoverskuelig.

Det handler om tillid. Vi har brug for at skabe større tillid til branchen, ganske enkelt fordi tillid til os som PLO er det vigtigste aktiv, vi har, når der skal skabes bedre aftalevilkår. Hertil kommer, at bevarelse af et tillidsbaseret afregningssystem vil fjerne kontrolmæssige byrder fra kollegernes skuldre. Vi har den seneste tid med "Luna" og med visse regioners kontrolkampagner set en udvikling væk fra det tillidsbaserede system.

Mundtlig beretning forår 2022

Og vi præsenteres i LSU for det ene ønske efter det andet for at indføre endnu mere kontrol af almen praksis. Det er derfor både nationalt og regionalt vigtigt, at vi kommer i god dialog med regionerne om kontrolsystemets anvendelse, så det får rettet fejl og uhensigtsmæssigheder uden at stresse for mange samvittighedsfuldt arbejdende kolleger.

Vi har iværksat forskellige initiativer på denne front og vil herunder gøre, hvad vi kan, for at hjælpe kollegerne med korrekt og fornuftig brug af afregningssystemet fx ved hjælp til overblik over egne ydelser, ud over det, regionen leverer.

Moderniseringen af aftalen skal i langt højere grad afspejle og understøtte tidens krav til praktiserende lægers samarbejde med sygehuse, kommuner og andre fagprofessionelle til gavn for patienterne. Det er bestyrelsens ambition, at dette kommer til at foregå på et meget velgennemarbejdet grundlag.

Mundtlig beretning forår 2022

Til dette formål forfølger vi tre spor: Interne analyser, nedsættelse af et eksternt råd og grundige drøftelser i repræsentantskabet forud for næste aftaleforhandling.

Punkt 1: Vi gennemfører omfattende interne analyser og beregninger af hele honorarsystemet og konsekvenser af mulige ændringer. Dette er et kæmpe arbejde, men det er en forudsætning for at turde at lave noget som helst om. Den forudsætning gælder ikke kun for os, men også – hører vi underhånden – for regionerne. Vi skal også skaffe opdateret viden om danskernes kontakt- og sygdomsmønster. Tænk – den seneste undersøgelse af dette er fra 2008.

Punkt 2: Vi har netop i fællesskab med Danske Regioner besluttet at nedsætte et eksternt, uafhængigt råd, som skal analysere det samme og komme med analyser og forslag til mulige ændringer til næste forår. Det er ikke meningen, at dette råd skal give os færdige løsninger.

Mundtlig beretning forår 2022

Det er ikke en for-forhandling eller forhandling by-proxy, men det er derimod frem for alt en tillidsskabende foranstaltning, som på et meget tidligt tidspunkt hjælper os til dialog om vores ambitioner for næste aftale. Hvis vi først startede denne dialog samtidigt med forhandlingerne, ville det være alt for sent i forhold til chance for succes.

Til rådet udpeges helt almindelige praktiserende læger, regionale embedsfolk med tidligere eller aktuel erfaring med forvaltning af overenskomsten og eksterne forskere med indsigt i økonomi og almen praksis.

Punkt 3: Vi ønsker at benytte alle fire repræsentantskabsmøder frem til starten af næste aftaleforhandling til at drøfte udvalgte temaer på en kvalificeret og oplyst måde, så repræsentantskabet i høj grad er med til at fortælle os, hvad der er ønskeligt frem mod aftale25.

Mundtlig beretning forår 2022

Det er dette sidstnævnte, vi tager hul på i dagens temadrøftelse omhandlende vores talrige tillægsydelser og laboratorieydelser.

Denne temadrøftelse har vi valgt at holde som lukket punkt, for at fremme en fri og åben dialog om eventuelle uhensigtsmæssigheder i nuværende ydelseskatalog. Derfor skal jeg i øvrigt huske at bede om, at drøftelse af selve forenklings-spørgsmålet henlægges til næste punkt på dagsordenen og ikke tages under beretningen.

Men jeg vil fortælle, at de kommende repræsentantskabsmødres temadrøftelser sandsynligvis vil komme til at omhandle temaer som basishonorar versus normtal og modeller for at skrue på disse parametre, især aldersrelateret; muligheder for nedlæggelse af forløbsydelsen og andre revisioner af omsorgen for patienter med kroniske lidelser, herunder multisygdom; og endelig en drøftelse af kontaktydelserne og tilgængeligheden i bred og konkret forstand.

Mundtlig beretning forår 2022

Dette er alt sammen meget svært at gennemføre, men det er bestyrelsens ambition, at repræsentantskabet skal føle sig mest muligt hørt og inddraget i forberedelsen af næste aftale.

Vi ved, at I allerede har en række ønsker til ændringer af aftalen, for eksempel har vi brug for at aftalen bedre håndterer den stigende mængde tid, vi bruger på tværfagligt samarbejde med andre i sundhedsvæsenet. En forenkling skal også kunne tage højde for dette, ligesom I er velkomne til at byde ind med andre ønsker, som vi skal tage højde for i de fremtidige debatter, således at vi så vidt muligt kan skabe en aftale med rummelighed frem for knopskydning.

Samarbejdet med det øvrige sundhedsvæsen skal ikke kun forbedres gennem bedre aftaler. Næste fornyelse er om små tre år. Det kan vi ikke vente på. Derfor vil vi have meget bredt fokus på forbedring af samarbejdet inden for eksisterende rammer i mellemtiden.

Mundtlig beretning forår 2022

Der er nu engang således, at vi som praktiserende læger kan og skal tillade os at have substantielle meninger om hele sundhedsvæsenets indretning på patienternes vegne. Hver gang, der er noget, der ikke fungerer tilfredsstillende, så rammer det patienterne, og når det rammer patienterne, så giver det mere arbejde og dårligere arbejdsvilkår for hver enkelt praktiserende læge, som står tilbage med patientens uløste problem.

Lad mig nævne nogle af de varme emner: Sygehusenes afvisning af patienter, når vi henviser patienter, som vi ikke selv kan hjælpe;

behov for mange flere praktiserende speciallæger at samarbejde lokalt med i store dele af landet;

manglende tilbud til mennesker med dårlig psykisk trivsel for ikke at tale om den nødlidende psykiatri og den fejlcastede misbrugsbehandling.

Mundtlig beretning forår 2022

Og sidst, men ikke mindst, PLO's repræsentation i de kommende sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg.

Disse emner arbejder bestyrelsen alle med, men lad mig fremhæve to: For det første udsendte vi for ganske nyligt som et helt nyt initiativ et udspil i fællesskab med Dansk Psykolog Forening og FAPS med fem konkrete forslag til forbedring af samarbejdet i det nære sundhedsvæsen om borgere med nyopstået psykisk lidelse.

For det andet er det lykkedes os at få Danske Regioner til at genoverveje vores repræsentation på politisk niveau i de kommende sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg. Af deres høringssvar fremgår nu: "Vi er i Danske Regioner åbne over for at se på forskellige muligheder for, at almen praksis mere formelt inddrages i klyngernes politiske niveau og i sundhedssamarbejdsudvalget.

Mundtlig beretning forår 2022

”Vi er selvfølgelig glade for deres imødekommenhed. Men det ændrer ikke ved, at vi har al mulig grund til at reflektere over, hvorfor vi ikke var skrevet ind fra første færd. Og vi har behov for at drøfte, hvordan PLO skal repræsenteres. For som Danske Regioner skriver, så forudsætter vores repræsentation, ”... at praktiserende læger tager ansvar for det samlede sundhedsvæsen og vil samtidigt indebære, at almen praksis aktivt bidrager til at gennemføre den fælles sundhedsaftale og iværksætte konkrete løsninger, der skaber bedre sammenhæng for patienterne på tværs af sektorer.”

I nærværende tale har jeg lagt vægten på trivsel og forberedelse af næste aftale med det offentlige.

Mundtlig beretning forår 2022

Men jeg vil berette, at denne fremhævelse kun er et lille indblik i bestyrelsens arbejde efter indgåelse af den seneste aftale, hvor vi har koncentreret os om at få besluttet og prioriteret de store temaer, bedre trivsel, forenkling og modernisering af aftalegrundlaget, arbejdet med branchens omdømme og styrkelse af vores organisation på alle niveauer.

Efterfølgende har vi systematiseret dette med delmål og handleplaner med alt, hvad det indeholder af afsat tid, økonomi og kræfter. Denne samlede plan og systematik indeholder over 100 delmål.

Det skal blive en fornøjelse på fremtidige repræsentantskabsmøder at redegøre for udførte handlinger og opnåede resultater, og vi har ambition om internt i bestyrelsen såvel som over for repræsentantskabet løbende at evaluere og justere disse planer, idet den samlede oversigt over planer – internt kaldet bestyrelsens strategi – er et dynamisk værktøj til at opnå ønskede mål og ikke et statisk dokument, som ligger i en skuffe.

Mundtlig beretning forår 2022

Jeg glæder mig således til at høre forsamlingens respons – i særlig grad, når det gælder de overordnede målsætninger og prioriteringer. Bestyrelsen har brug for justering, hvis forsamlingen er uenig i noget væsentligt eller ønsker andre retninger eller prioriteringer. Det er derfor, vi har repræsentantskabsmøder.

Jeg vil meget gerne anerkende, at flere PLO-R også gør tiltag til at arbejde systematisk og målrettet, fx PLO-Sjælland, som har udarbejdet og vedligeholder et ”strategikort” i den politiske interessevaretagelse, eller andre PLO-R, som bruger ordet ”visionspapir” for at målrette indsatsen.

Det vigtigste er, som jeg sagde indledningsvis, at vi arbejder målrettet og energisk og dynamisk med respekt for de regionale forskelle.

Mundtlig beretning forår 2022

Bestyrelsen har som nævnt ovenfor ikke ambition om, at de enkelte PLO-R skal copy-paste bestyrelsens arbejdsplan, strategien, for der er meget stor forskel på udfordringer og muligheder nationalt og regionalt.

Men jeg er sikker på, at der helt af sig selv vil være store sammenfald i vore indsatser, fx om bedre samarbejde i sundhedsvæsenet, og på den baggrund er jeg ganske tilfreds med at konstatere, at de regionale sekretariater er blevet styrkede de seneste år, og at synergien mellem PLO centralt og regionalt er betydelig.

Som sagt har både vores indsats og hele det politisk-administrative Danmarks indsats i to år været hæmmet i at gøre alvorligt tiltrængte forbedringer i sundhedsvæsenet på grund af Corona-pandemien, som ganske vist forstærker og sætter lys på væsentlige udfordringer. Men lige som epidemien er ved at dæmpe sig, og vi skulle kunne komme til sagen, kommer der så en ny alvorlig afledning, nemlig krigen i Ukraine.

Mundtlig beretning forår 2022

Midt i al kaos, frygt og sorg over begivenhederne, som kommer til at sætte dagsorden for hele vores del af verden i mange år fremover, har det været en glæde at se, hvilken vilje der er til at "gøre noget", som en sådan begivenhed rejser i de fleste af os. Jeg er glad for og stolt over, at når man kalder på det bedste i folk, i kollegerne, så stiller de villigt op uden brok, ligesom de gjorde, da vi omsider kom i gang med at covid-vaccinere op til jul. Sådanne stunder bliver man rigtigt glad for at være formand for et kollegium på 3.500 læger.

Vel vil der være afledte emner at håndtere for PLO. Det gælder fx om at få fordelt de ukrainske flygtninge så jævnt som muligt mellem os, da mange jo i forvejen arbejder på kanten af deres kapacitet og har lukket for tilgang af nye patienter. Men ligesom under pandemien har jeg indtryk af, at vi rykker sammen, og at vi i dialogen med myndighederne koncentrerer os om at løse opgaven i fællesskab. Det har efter alt at dømme positive virkninger på vores samarbejde med de samme myndigheder i fremtiden.

Mundtlig beretning forår 2022

Jeg vil slutte med nogle taksigelser. Tak til bestyrelsen for at have arbejdet energisk og målrettet sammen om at formulere vores nye arbejdsplan og for at arbejde videre med positiv energi og god arbejdsdeling.

Tak til lokale formænd og menige repræsentanter for det stærke lokale arbejde for PLO's interesser, for gode samtaler og for udvekslinger mellem vore møder. Det er nødvendigt, med alt det vi har gang i fællesskab.

Men endnu større tak til alle medarbejdere i sekretariatet, som lige efter nytår, inden man var færdige med at iværksætte og finpudse den seneste aftale, hvilket er et stort arbejde i sig selv, måtte sande, at bestyrelsen allerede ville i gang med en lang række analyser og handlinger, som skal føre frem mod en bedre aftale²⁵ – og som tillige har mere end hundrede andre delmål for sit arbejde i de kommende år. I ser heldigvis ud til at have sundet jer og arbejder straks energisk og med højt humør på sagerne under indflydelse af den nye direktørs entusiasme og høje krav til jer.

Mundtlig beretning forår 2022

Med disse ord vil jeg se frem til at høre de regionale formænds beretninger samt dagens øvrige indlæg. Og så glæder jeg mig som altid til vores mange drøftelser på mødet, i pauserne og ved aftenens festligheder.